

Elogi dels candidats pronunciat per la Dra. Joana Zaragoza Gras

Avui tenim amb nosaltres tres persones que són l'exponent de la lluita d'un difícil període del nostre país: Xavier Amorós, Josep Anton Baixeras i Josep Subirats, representants alhora de tres ciutats del nostre territori que van patir la repressió franquista. I ara no parlaré dels terribles anys de la guerra, de les pors dels homes que s'havien d'enfrontar al qui anomenaven l'enemic, que de vegades era un conegut o un amic, ni de les corredisses del poble, dels assassinats, de les presons ni dels judicis sumaríssims, ni de les angoixes de les esposes, les companyes i les mares; no sabia fer-ho. Els parlaré dels anys de la mal anomenada pau. I dels homes i dones que, a les nostres terres, lluitaren a favor de les llibertats, de la democràcia i de la normalització de la nostra llengua i la nostra cultura.

Contra les armes, contra l'esgarriós brogit de les bales, cal el clamor del poble; quan emmudeixen, cal fer parlar l'art, la literatura. M'és molt difícil parlar d'aquells i aquelles que primer van patir la repressió física i després la intel·lectual. Però alhora m'honora poder presentar la cara visible de la resistència cultural antifranquista en el nostre territori.

La dictadura franquista havia prohibit i represaliat qualsevol mostra d'identitat catalanista i no va ser fins després de 28 anys (1967) quan es va veure una escletxa per començar a ensenyar la nostra llengua a les escoles. La joventut havia de buscar veritables referents culturals per contrarestar la falsejada i dogmàtica cultura que escoltaven un cop i un altre pels canals estatals.

L'any 1965 es feien *neteges* a les universitats (Aranguren, Tierno Galván, Sacristán) i als monestirs (abat Escarré), per tal d'eradicar les idees progressistes del moment. Fins al 1967 no s'inicià, molt tímidament, l'ensenyament del català com a assignatura oficial en els centres d'educació pública. El 1968 començaven les revoltes estudiantils i el 1969 s'assaltava el Rectorat de la Universitat de Barcelona, tot i que s'havien anat generant des d'anys abans. El 1971 apareixia, clandestinament, l'Assemblea de Catalunya i,

el 1973, hi va haver l'atemptat de Carrero Blanco. El 74 van assassinar Salvador Puig Antich. Anys plens d'angoixes fins a poder sortir al carrer a demanar "Llibertat, amnistia i Estatut d'autonomia" (febrer del 76) o "L'Estatut, ara" (11 de setembre del 77).

Després de la Guerra Civil, el nostre país va quedar orfe de cultura. Tan sols es podien sentir o llegir les idees feixistes, militaristes, imperialistes. Però en cadascun dels pobles del nostre territori van sortir veus que, primer des de la clandestinitat i després de manera més oberta, defensaven les idees progressistes.

Les llibreries La Rambla de Tarragona, Gaudí i La Galera de Reus, i Viladrich de Tortosa o el bar La Geganta de Tarragona i el Café Negresco de Tortosa foren la seu de tertúlies i conferències d'aquells i aquelles que buscaven un avenç cultural i polític.

De tothom és coneguda la influència de la premsa en la societat. Amorós, Baixeras i Subirats, com no podia ser d'altra manera, van utilitzar la ràdio, des de diversos programes, i la premsa escrita per explicar de manera clara, alhora que perillosa per a ells, el que estava passant al nostre país i el que passava a la resta d'Europa, i buscaven de manera subtil una normalització democràtica de la cultura. Abans i durant molts anys també es va haver d'escoltar la ràdio de manera clandestina. La BBC, amb un dia setmanal en català, Ràdio París, *Emisión para España*, amb la col·laboració d'algun capellà, la qual cosa provocava l'estranyesa d'alguns, o Ràdio Pirenaica, en la línia comunista, eren les tres emissores que ajudaven a prendre consciència del que estava succeint en el món exterior, fora dels estereotips i la propaganda del règim.

Durant els anys cinquanta, encara era viva la censura i fins i tot l'autocensura. Semblava que tothom s'avenia al refús del progrés i a l'ofec de la cultura i molt pocs s'atrevien a refer el pensament democràtic i cultural. No serà fins la dècada dels seixanta que hi haurà una revitalització a Catalunya de la mà d'obriers i d'intel·lectuals que s'inicien en la política. Al nostre territori, al llarg dels anys seixanta l'oposició antifranquista es reorganitza a l'entorn del PSUC i

altres organitzacions d'esquerra que compten amb el suport dels sectors progressistes de la clerecia, que deixa els seus locals per a les reunions clandestines. La parròquia de Sant Pau i la de Sant Salvador, a Tarragona, o els locals de l'HOAC (Hermandad Obrera de Acción Católica) de Reus seran l'escenari de l'inici d'allò que més tard esdevindrà l'Assemblea de Catalunya en aquestes ciutats. Cal dir que els i les que hi participaven eren una minoria combatent força allunyada de la majoria de la població que, per por o per haver vist augmentar el seu benestar, no volien "embolicar-se en política". D'entre la resta de la ciutadania hi havia els qui no volien que els confonguessin amb els franquistes, però als quals la situació ja els estava bé.

Al mateix temps havien anat sorgint un seguit d'iniciatives culturals: sessions de teatre en locals poc avinents per al cas o en domicilis particulars, representacions al Teatre de Cambra del Centre de Lectura de Reus, la consolidació de l'Òmnium Cultural, la incorporació de nous grups socials, les associacions de veïns... van anar teixint el canvi social i cultural.

Els grups polítics començaren a tenir influència i força a partir del 71, especialment amb l'impuls de l'Assemblea de Catalunya, que es va constituir el 7 de novembre de 1971 en una reunió feta a l'església de Sant Agustí de Barcelona, i la seva trajectòria va durar fins poc després de la celebració de les primeres eleccions democràtiques, al mes de juny de 1977. Un any més tard, a la sagristia de l'església de Sant Pau de Tarragona es constituïa, a peu dret, la delegació de l'Assemblea a Tarragona i en una setmana s'havia organitzat el secretariat a càrrec de militants del PSUC i de CCOO.

Com a moviment unitari de les forces polítiques de Catalunya, la seva tasca consistí a crear una plataforma capaç d'incidir en la política del tardofranquisme i de la primera transició a partir de la defensa d'uns punts programàtics molt generals però que generaven un gran consens entre tots els sectors progressistes de la societat catalana. Els quatre punts programàtics eren: restauració de les llibertats, amnistia per als presos polítics, restauració de l'Estatut d'autonomia de 1932 i del conjunt d'institucions que li eren pròpies, i

coordinació d'aquestes accions amb les forces democràtiques de la resta de l'Estat espanyol.

Però hi va haver uns antecedents de l'Assemblea de Catalunya: *la Comissió Coordinadora de Forces Polítiques de Catalunya*, constituïda a finals de 1969, com un moviment de base obrera i popular en el qual participaven, juntament amb sindicalistes, membres de diversos grups polítics d'esquerreres i nacionalistes.

Un sector molt actiu en la lluita antifranquista va ser el moviment estudiantil, que va protagonitzar l'any 1966 la tancada a l'església dels caputxins (la coneguda Caputxinada), de la qual sorgí el Sindicat Democràtic d'Estudiants de la Universitat de Barcelona.

El món de la cultura també va ser molt actiu. Al desembre de 1970, més de 200 persones es van tancar a Montserrat i van constituir l'Assemblea d'Intel·lectuals, que va tenir un paper directe en la formació de l'Assemblea de Catalunya. A Tarragona i a Reus també es van generar nuclis forts i actius d'aquesta lluita intel·lectual antifranquista, que tenien dos referents clars: Baixeras, a Tarragona, i Amorós, a Reus.

Una de les fites més importants de l'Assemblea era la d'anar incorporant al moviment el nombre més gran possible de sectors socials i d'agrupaments territorials. Una de les formes de mobilització més emprades en aquesta fase van ser les concentracions pacífiques: la primera, a Ripoll (1972), amb motiu del primer aniversari; la segona, a Sant Cugat (1973), amb motiu de la Diada Internacional dels Treballadors; la tercera, en protesta per la detenció dels 113 membres de la Comissió Permanent de l'Assemblea, es va celebrar en una àrea que anava de Vic a Granollers i va aplegar unes 15.000 persones. La primera manifestació autoritzada a Tarragona va ser l'any 1976.

Però el desplegament territorial de l'Assemblea va ser lent. L'any 1972 a les comarques meridionals només hi havia organització territorial de l'Assemblea al Tarragonès. Així es va arribar fins al 1976, moment que totes les comarques

tarragonines tenien organització, amb l'excepció del Baix Ebre. L'Assemblea tenia una clara vocació catalanista, però sorgia amb la complicitat de tots els sectors socials. Per tal d'integrar els sectors pujolistes i democratacristians, l'Assemblea creà a finals de 1974 una Comissió d'Enllaç, que va fer de punt d'unió amb plataformes unitàries de diversos punts de l'Estat. Finalment s'arribà a la constitució d'un nou organisme de coordinació de partits: el Consell de Forces Polítiques de Catalunya.

L'any 1976 va ser molt dens en mobilitzacions, com les que convocà l'Assemblea els dies 1 i 8 de febrer, amb els lemes de "Llibertat, amnistia i Estatut d'autonomia" i que aplegà unes 70.000 persones que ocuparen tot l'Eixample. El mateix any, a Sant Boi de Llobregat, el dia 11 de setembre s'hi aplegaren més de 100.000 persones. Però l'acte en què el poble català es va abocar, que es constituí en el més important pel que fa a participació ciutadana i que suposa quasi el testament de l'Assemblea, es produí un any més tard, l'11 de setembre de 1977, en el qual sota el lema "Volem l'Estatut" es van manifestar al voltant d'un milió de persones.

Aquest gran moviment unitari fou una de les bases fermes per a la posterior candidatura de l'Entesa dels Catalans per al Senat. Aplegava, al principi, des d'Unió Democràtica de Catalunya i Convergència Democràtica de Catalunya fins als socialistes i el PSUC, a més de persones independents. Aviat se'n van desmarcar UDC i CDC. La candidatura va tenir un gran èxit i els dotze candidats que presentaven foren elegits amb un nombre altíssim de vots. El seu programa electoral eren els tres punts programàtics de l'Assemblea de Catalunya. I als dotze senadors elegits s'hi van sumar els dos elegits per CDC i el senador independent Lluís M. Xirinachs; després també s'hi sumarien dos dels quatre senadors catalans de designació reial. Tot això va representar un grup nacional català unitari al Senat amb força i prestigi. Un grup que no tan sols va fer la seva tasca a Madrid, sinó que convocava regularment actes unitaris arreu de Catalunya, la qual cosa va suposar una gran ajuda per a la presa de consciència del poble català.

Amorós, Baixeras i Subirats van lluitar i es van constituir en referents col·lectius del desig del canvi; no van ser els únics, però avui aquí representen la cara visible de la resistència cultural antifranquista. Són testimonis del trist moment històric dels 36 anys de la dictadura i dels tres de guerra civil. Són representants del nostre territori, atès que les seves activitats es duren a terme a Tarragona, Reus i Tortosa. Formen part i avui, aquí, representen aquells que van ajudar en el pas a la democràcia. Moltes de les seves vivències tenen un clar paral·lelisme.

Xavier Amorós Solà va néixer a Reus. El seu pare, militant d'ERC, i la mare, afiliada a la Lliga, li van ensenyar el respecte a les opinions contràries i el diàleg com a eina per solucionar els problemes. Durant la guerra, forma part del Bloc Escolar Nacionalista i és el dia que els alemanys ocupen París, l'any 1940, quan ell pren consciència del fet que s'ha de lluitar fermament per aconseguir la democràcia. El contacte amb la gent del món rural d'Andalusia, mentre fa el servei militar, tindrà una gran influència en la seva ideologia, com ell mateix explica. Relacionat amb els intel·lectuals que havien sobreviscut a la guerra i la repressió, no dubta a integrar-se, l'any 1948, a la Secció de Literatura i Idiomes del recent reobert Centre de Lectura de Reus, la qual cosa el posa en contacte amb Carles Riba, Francesc de Borja Moll, M. Aurèlia Capmany i Joan Triadú, entre d'altres. És un dels fundadors, l'any 1952, de l'Associació d'Estudis Reusencs, amb un projecte editorial al darrere. Escriptor, defensor de les nostres arrels, guardonat amb diversos premis de literatura, botiguer empresari de Les Amèriques, a ell li agrada dir que té un "perfil obrer". La realitat és la d'un home compromès que encapçala múltiples iniciatives per recuperar les llibertats i la democràcia del seu país: reprèn el teatre català a Reus amb el Teatre de Cambra del Centre de Lectura l'any 1956; participa en la fundació del Teatre de Cambra de l'Agrupació Pericial a partir del 62; dirigeix, tot donant-li una forta embranzida, la *Revista del Centre de Lectura*, entitat de la qual serà president i des d'on ha après, en paraules seves, a valorar la cultura i a patir-hi.

Però aquesta lluita la porta també a l'àmbit polític i, juntament amb Isabel Llàcer i Celestí Martí Salvat, funda en la clandestinitat la Comissió Democràtica del Baix Camp. L'any 1967, per primer cop, se signa amb aquest nom un

primer manifest, sorgit arran d'una crisi d'aigua a Reus. Recorda, amb una memòria prodigiosa, com el diumenge després de Sant Josep de l'any 1968, es van reunir unes quaranta persones al local de l'HOAC, local on posteriorment es reuniria la Taula de Forces Polítiques de Catalunya.

Continua la seva activitat cultural antifranquista en columnes als diaris *Reus Diari* i setmanaris com *Mestral* i en emissores de ràdio, Ràdio Reus EAJ 2. Des de 1940 escriu poesia ininterrompudament i s'endinsa també en obres teatrals. El 1958 guanya el premi Santiago Rusiñol als Jocs Florals de la Llengua Catalana, celebrats a l'Argentina per raons òbvies. Entre els nombrosos guardons que ha obtingut al llarg de la seva llarga carrera literària, vull destacar el premi Carles Riba, que rebé l'any 1964, en plena època franquista, per l'obra *Qui enganya, para*. Literatura i política conviuen en Amorós amb un clar sentiment antifranquista i antidictatorial. Explica que tot el que escriu són records i memòria: "Penso que per què m'he de trencar el cap inventant paràboles, si explicant tot el que he viscut durant una època tan recargolada ja puc fer literatura" (*Revista del Centre de Lectura*, 7a època, núm. 5, Reus, 2002).

Entra en contacte amb Joan Reventós a través dels socialistes de Reus i del pare Rion, frare de Montserrat. A causa de la seva trajectòria política i de la seva amistat amb les Joventuts del PSUC, Reventós li va demanar col·laboració per organitzar les esquerres nacionals d'abast reusenc.

Forma part de l'Assemblea de Catalunya i continua la seva lluita en l'àmbit local a favor de les llibertats fins que, a les eleccions del 79, Josep Benet li proposa anar com a independent en la candidatura Per l'Entesa. El 1986 és elegit senador per Tarragona amb el PSC – PSOE i el 1990 revalida el càrrec fins al 1993, any que es jubila de la política activa.

Amorós, que assegura no tenir vocació de polític i que hi va arribar com a reacció contra el franquisme, que l'obligava absurdament a demanar permís per a tot, i que continua dient que està retirat de la política activa, segueix fent declaracions com aquesta: "Si al final del franquisme m'haguessin jurat que

durant la democràcia hauria tornat al poder la dreta de sempre que, a vegades, agafa un to monàrquic, o de salvadora de l'església, i del patriotisme exacerbant, o a vegades agafa el to dels feixistes més fastigosos, o altres vegades, com ara, agafa l'aire de demòcrata, no m'ho hauria cregut. La pesta actual és la indiferència. La gent, com que va una mica tipa, no s'adona que li segueixen prenent el pèl. I el capitalisme salvatge fa el que vol. No entenc com Espanya, que ha estat trepitjada durant tants anys pel franquisme, voti en democràcia la dreta derivada del franquisme.”

Josep Anton Baixeras Sastre, nascut a Tarragona, de pares propers a la Lliga, passa una infantesa amb una situació familiar econòmicament difícil a causa de la mort del pare, però rep una educació literària molt sòlida. Estudia Dret a la Universitat de Barcelona mentre treballa a Tarragona, una ciutat culturalment assolada pel franquisme. A l'inici dels anys cinquanta comença a escriure i es presenta als concursos convocats en uns anys que el català era una llengua desterrada. D'aquí arrenca l'amistat amb Octavi Saltor i Joan Triadú. El seu primer llibre, *Perquè sí*, el publica l'any 1957 a l'editorial Raixa de Mallorca, regentada per Francesc de Borja Moll. Dos anys més tard, en plena dictadura franquista, amb l'obra *Perquè no*, guanya el premi Víctor Català.

L'activisme cultural i polític de Baixeras és desbordant, és un dels noms que trobem repetidament en totes les iniciatives sobre la recuperació de la nostra cultura: les obres de teatre representades en la clandestinitat i entre les parets del Mas dels Casaments de la Selva del Camp, on també es feien trobades clandestines de polítics i intel·lectuals de la resistència antifranquista catalana; el seu paper com a promotor en la creació de la societat de la llibreria La Rambla, focus cultural d'aquesta mateixa resistència amb tertúlies polítiques, xerrades, trobades i jurats literaris, per la qual passaren persones de la categoria de Joan Fuster, Ernest Lluch, Vázquez Montalbán, Antoni Tàpies, Martí i Pol; el seu lideratge en la represa de classes de llengua catalana: també fou Baixeras qui instaurà l'any 71 l'Òmnium Cultural a Tarragona, del qual fou el primer president, després d'haver estat tres anys com a president en la clandestinitat, en reunions fetes a la llibreria La Rambla. Ell recorda també, amb l'humor que el caracteritza, les visites per les cases per tal de recollir

firmes a favor de manifestos, per treure algú de la presó, per obtenir, en una paraula, els drets que ens havien arrabassat.

Alhora, va iniciar l'any 1963 a Ràdio Tarragona un programa en llengua catalana. Era un espai de reflexió des del qual s'informava dels esdeveniments culturals socials i polítics. Un fort i valent contrapunt a la informació oficial de les emissores franquistes. Amb un to relaxat i amable i amb una lluita constant amb la censura, criticava la realitat d'un país sotmès al qual la dictadura havia anorreat la identitat nacional. Les seves intervencions del dilluns des de la ràdio anaven dirigides a aconseguir una certa normalitat cultural i democràtica en un poble al qual havien intentat desposseir dels seus valors i les seves llibertats.

Nacionalista i progressista són dos dels qualificatius que escauen a Baixeras, que forma part de l'Assemblea de Catalunya al principi, sobretot en la seva extensió territorial a Tarragona.

L'any 1977, a proposta de Joan Reventós, forma part de la candidatura al Senat de l'Entesa dels Catalans. En constituir-se la Comissió Permanent de l'Assemblea de Parlamentaris, és un dels 21 parlamentaris elegit com a representant. Viu, per tant, en directe els contactes i les accions que acaben per portar Tarradellas a Catalunya. Durant uns anys centra els seus esforços a aconseguir els drets dels catalans no tan sols des del Senat, sinó també des de l'Ajuntament, ja que l'any 1979 es presentarà a les primeres eleccions democràtiques municipals encapçalant com a independent la llista del PSUC. Aquesta formació aconsegueix ser la segona força política a l'Ajuntament de Tarragona, la qual cosa li permet ocupar el càrrec de primer tinent d'alcalde.

Ha continuat la seva trajectòria professional com a advocat, però també com a escriptor, i ha estat i és un defensor i difusor de la cultura.

Josep Subirats Piñana nasqué a Tortosa, de pares republicans. Als 14 anys, de la mà de Marcel·lí Domingo, va entrar com a redactor del diari republicà *El Pueblo*, des d'on va viure els fets del 6 d'octubre del 34. Durant un temps compatibilitzà aquesta feina amb els estudis i amb càrrecs directius a la FUE,

organització estudiantil que després va ser integrada a la Federació Nacional d'Estudiants de Catalunya. També des d'aquest diari visqué l'esclat de la Guerra Civil i el 1937 va ser nomenat director d'*El Poble*, des d'on dedicà una campanya periodística contra les atrocitats dels extremistes incontrolats i a favor de la legalitat republicana. Anys més tard (1946), va ser director del periòdic clandestí *Ara*.

S'incorporà a l'exèrcit de la República a finals d'abril del 38, fins que fou fet presoner al febrer de l'any següent. A partir d'aquest moment, Josep Subirats viu els moments més difícils de la seva vida a la presó de Pilats. És sotmès a consell de guerra sumaríssim i d'urgència, en el qual se'l condemna a mort, però bé que se li commuta la pena a reclusió perpètua perquè és menor d'edat. Les seves vivències amb aquells i aquelles que compartiren presó amb ell, alguns dels quals no van tenir la mateixa sort, ens les relata de manera clara i esfereïdora en les seves memòries: *Pilatos 1939-1941. Prisión de Tarragona* i a *Entre vivències*. “Fins després del fracassat cop de Tejero, aquí no es va estar tranquil”, comenta. Subirats representa avui tots aquells i aquelles que van patir repressió i presó per defensar les llibertats democràtiques contra les atrocitats de la dictadura militarista de Franco.

En llibertat condicional, l'any 1945 es trasllada a Barcelona i s'incorpora al nucli dirigent d'ERC, que tenia com a objectiu impulsar el protagonisme d'aquest grup polític. Aquest nucli restableix des de la clandestinitat l'estructura del partit i recupera les cinc federacions. Més tard, Josep Subirats és elegit representant de l'agrupació comarcal a la federació de Tarragona, a Tortosa, al domicili del metge Josep Franquet Tomás.

Continua la seva activitat a la premsa, amb periòdics com *La Humanitat* i *Ara*, dirigit per ell mateix. El 1947 torna a ingressar a presó, aquest cop a la Model de Barcelona. Quan surt d'allí “no en llibertat —ens diu— perquè al carrer tampoc se n'era, de lliure”, li aconsellen de no tornar a la direcció d'ERC per tal com era massa conegut de la policia. Així que, sense perdre contacte amb el grup, dedica el seu temps a cursar estudis de peritatge mercantil i a treballar.

Fou professor de Legislació Fiscal a l'Escola d'Alts Estudis Mercantils de Barcelona i a l'Escola Superior de Comerç de Sabadell. Deixà l'ensenyament amb els conflictes estudiantils del maig del 68. I no es reincorporarà a l'ensenyament fins a l'any 1975 com a professor de Política Fiscal de l'Empresa de la Universitat Autònoma de Barcelona. Mort Franco, reorganitza l'esquerra a Tortosa juntament amb el Dr. Parés, que participà també en l'Assemblea de Catalunya.

A les eleccions del 15 de juny de 1977 va formar part de l'Entesa dels Catalans com a candidat al Senat, i fou elegit senador, càrrec que revalidà a les eleccions del 79. El seu paper no és el de protagonista polític, sinó històric, ja que fou vicepresident de la Comissió de Pressupostos i membre de la Comissió Mixta Congrès - Senat en matèria pressupostària. Formà part de l'Assemblea de Parlamentaris de Catalunya i fou elegit membre de la Comissió dels Vint que havia de redactar el projecte d'Estatut de Catalunya a Sau, i, posteriorment, de la Delegació dels Vint-i-un que havia de negociar-ne el text definitiu.

Seguí com a senador, tasca en la qual destacaren les seves intervencions en el Ple sobre les mesures urgents de reforma fiscal, la Llei orgànica del Tribunal Constitucional, i en la defensa de l'aigua de l'Ebre. "Em van encasellar tècnicament", diu Subirats, "i el que més greu em sap és que al juny del 82 vaig haver de renunciar a l'escó en ser elegit per les Corts conseller del Tribunal de Comptes d'Espanya", organisme del qual va ser vicepresident. A partir de 1985 assumeix responsabilitats rellevants al Tribunal de Comptes Europeus. Uns anys més tard publica *Actitudes de los empresarios ante la evolución del sistema tributario* i *La Unió Europea pas a pas*. L'any 2000 fou requerit pel Parlament europeu per presidir el comitè de set altes personalitats que havien de redactar la proposta d'Estatut de l'eurodiputat.

"Amb tants anys d'estar a la política no m'han deixat fer política".

Amorós, Baixeras i Subirats han estat proposats per aquesta Universitat com a doctors honoris causa no en condició de polítics, sinó com a motors culturals antifranquistes, com a persones que van lluitar des de la clandestinitat per recuperar els drets dels ciutadans, que van formar part de l'Assemblea de

Catalunya com a motor de canvi polític, que van defensar la nostra llengua i la nostra cultura, no des de les elits, sinó com a poble. Ells representen la gent del nostre territori que avui, malauradament, no ens poden acompanyar, però que van aconseguir que el canvi estigués entre la reforma i la ruptura. Aquest període, amb els seus moments de clarobscur, va esdevenir un marc per a l'exercici de les llibertats democràtiques i l'autonomia política, el més llarg de la nostra història del segle xx, que va permetre la Constitució del 78, de la qual commemorem el 25è aniversari.

Rector Magnifice, Excellentissimorum Dominorum Xavier Amorós Solà et Joseph Antonii Baixeras Sastre et Joseph Subirats Piñana uitam et opera, ut potui, explanavi. Satis tamen uideor dixisse ut ob magna eorum merita tua auctoritate iis praemia tribuantur. Rogo igitur, Rector Magnifice, uti clarissimos uiros Xavier Amorós Solà et Joseph Antonii Baixeras et Joseph Subirats Piñana honoris causa doctores creare et nostrorum Studiorum Uniuersitati adnumerare digneris.